

Studieplan for Norsk, årsstudium (2021–2022)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Innholdsfortegnelse

- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Norsk er eit kunnskaps- og danningfag, eit estetisk fag, eit språkfag og eit praktisk profesjonsfag. Læringsutbyttet i dei fire emna i studiet er knytt til fagleg kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som er nødvendig for å kunne undervise i norskfaget på 5. - 10. trinn.

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om relevant teoriar om lesing og leseopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane lesing kan ha for elevarutvikling og læring
- har kunnskap om lesestrategiar
- har kunnskap om kva som kjenneteiknar munnlege, skriftlege og samansette tekstar; fiksjonstekstar og sakprosa tekstar i ulike sjangrar, og tekstar frå eldre og nyare medium
- har kunnskap om relevant teoriar innan munnleg opplæring
- har kunnskap om relevant litteraturteoretiske og litteraturdidaktiske omgrep og perspektiv
- har kunnskap om barnelitteratur og nyare litteratur som vender seg mot vaksne lesarar
- har utvida innsikt i korleis gutar og jenter på ungdomstrinnet kan motiverast til lesing og vidareutvikle leseforståing og lesestrategiar, både elevar med norsk som førstespråk og norsk som andrespråk
- har kunnskapar om kva som kjenneteiknar språkleg kommunikasjon i ulike medium
- har utvida kunnskapar om munnlege og skriftlege sjangrar i modernem medium og innsikt i korleis elevar frå 5. til 10. trinn utviklar kunnskapar om desse og kan nytte dei i eige tekstarbeid

- har kunnskapar om ulike teoretiske perspektiv og retningar i arbeidet med å forstå litteratur
- har god litteraturhistorisk oversikt og kunnskapar om sentrale verk i norsk fiksjonslitteratur og sakprosa og kjennskap til teoriar om samansette tekstar
- har kunnskap om kva som skjer når ein tekst blir overført frå eit medium til eit anna (adaptasjon)
- har brei innsikt i korleise elevar på 5.-10. trinn kan vidareutvikle skriveferdighetene sine
- har brei kunnskap om språket som system og språket i bruk
- har brei kunnskap om relevant teoriar om skrivning og skriveopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane skrivning kan ha for elevars utvikling og læring
- har kunnskap om skrivestrategiar
- har kunnskap om gjeldande normering av bokmål og nynorsk
- har kunnskap om fleirspråklegheit, fleirspråkleg praksis og om det å lære norsk som eit andrespråk
- har utvida innsikt i korleise elevar med norsk som andrespråk kan vidareutvikle skriveferdighetene sine
- har inngåande kunnskap om norsk språkhistorie
- har god innsikt i språklege endringsprosessar i fortid og samtid
- har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk og dialektologisk grunnlag
- har kjennskap til språk som ungdom brukar
- har kunnskap om svensk, dansk og samisk og kjennskap til andre nordiske språk og nasjonale minoritetsspråk

Ferdigheter

Studenten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i leseopplæring frå 5. til 10. trinn, både for elevar med norsk som førstespråk og andrespråk
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket
- kan leggje til rette for at elevar får lese eit breitt utval litteratur, også sakprega tekstar i tradisjonelle og moderne medium, at dei utviklar leselyst og gode lesestrategiar og blir stimulerte til vidarelesing
- kan analysere, tolke og vurdere tekster og presentere litterære og litteraturteoretiske innsikter på varierte måtar
- kan bruke varierte arbeidsmåtar for å auka litteraturforståing og glede hos elevane
- kan samtale om litteratur og tilpasse form og innhald i samtalen med omsyn til kjønn, alder, kunnskap og kulturell bakgrunn hos mottakarane
- kan sette i gang, rettleie og vurdere munnleg og samansett tekstproduksjon hos elevar på ungdomstrinnet og grunnngi karakterane som blir sett
- kan lese, analysere, tolke og vurdere samansette tekster, sjå dei i eit historisk perspektiv og sette dei inn i ein større kulturell og offentleg samanheng
- kan rettleie elevar i bruk av litteraturfagleg kjeldemateriale
- kan samanlikne tekstar skrivne for ungdom og vaksne med omsyn til innhald, form og funksjon
- kan sette sentrale norske tekstar og eit utval samiske tekstar (i omsetting) inn i ein historisk samanheng og sjå dei i lys av nordisk og annan internasjonal litteratur
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering
- kan analysere språket som system
- kan leggje til rette for at elevar får skrive sakprega tekstar og fiksjonstekstar av ulikt slag
- kan rettleie elevar i ulike former for skriftleg argumentasjon og i variasjon i ordbruk og setningsoppbygging
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse, respons og vurdering av skriftlege elevtekstar
- kan vurdere relevante undervisningsmetodar i skriveopplæring, skriftforming og grammatikk frå 5. til 10. trinn, både for elevar som skriv på bokmål og elevar som skriv på nynorsk
- kan kartlegge og vurdere lese- og skriveferdigheter, setje i verk relevant tiltak for tilpassa opplæring og oppdage lese- og skrivevanskar

- kan nytte retoriske kunnskaper i arbeid med skriftlege tekstar
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering
- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i lese- og skriveopplæring på 5.-10. trinn for elevar med norsk som andrespråk
- kan legge til rette og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
- kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
- kan legge til rette for variert grannespråksundervisning

Generell kompetanse

Studenten

- er ein sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan nytte faglege kunnskaper til kritisk og konstruktiv refleksjon
- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsk lærar og grunnlag for vurderingane
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan legge til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmøde dei til aktiv deltaking i det offentlege liv
- kan rett lei elevar i arbeidet med tekster slik at dei kan utvikle seg sjølv, skaffe seg kunnskap og førebu seg for aktiv deltaking i offentlige rom og samfunnet som eit heile
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasserom og utvikle språk- og kulturforståing
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan sjå faget i eit større danningsspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Opptak

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet har fire emne, kvart på 15 studiepoeng. Dei fire emna har desse hovudområda:

NOR101 Barnelitteratur, leseopplæring og munnlegheit

- Lesing og leseopplæring
- Litteratur og litteraturdydidaktikk
- Munnleg opplæring

NOR102 Grammatikk, skriveopplæring og elevtekster:

- Skriveopplæring og arbeid med elevtekster med vekt på 5. - 10. trinn
- Språket som system

- Språknormering, bokmål og nynorsk

NOR103 Språkleg mangfold, variasjon og endring:

- Talemålsvariasjon (dialektologi og sosiolingvistik)
- Språkhistorie etter 1800
- Norsk som andrespråk og fleispråklegheit generelt
- Sidemålsdidaktikk
- Nabospråksdidaktikk

NOR104 Litteraturhistorie og litteraturformidling:

- Tekstlesing i eit litteraturteoretisk og kulturhistorisk perspektiv
- Tolking og analyse av skjønnlitterære og multimodale tekster
- Didaktikk knyttet til skjønnlitteratur og multimodale tekster
- Litteraturformidling på tvers av medier

Meir detaljert beskriving av innhaldet finst i dei fire emnebeskrivingane.

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Undervisnings- og læringsformer

I studiet blir det lagt vekt på at studentane skal møte varierte arbeidsformer som f.eks. forelesingar, didaktisk refleksjon, faglege diskusjonar, gruppearbeid og individuelt arbeid. Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal ha ei utforskande tilnærming til faget og undervisninga i faget. Undervisninga bygger på oppdatert forskingsbasert kunnskap. IKT/digitale arbeidsformer er integrert i studiet.

Andresentrale om rådesom er integrert i undervisninga er fagdidaktikk, grunnleggjande ferdigheiter, tilpassa opplæring, vurdering, fleirkulturelle og samiske perspektiv.

Biblioteket skal bidra til å auke studentanes evner til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant fagleg informasjon. Studentane får tilbod om bibliotekundervisning for å lære å søke i norske informasjonsskjelder, få kjennskap til internasjonale databasar og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det er også tilbod om kurs i referanseteknikk.

Arbeidskrav

I kvart emne er det obligatoriske arbeidskrav som må vere godkjende for at studenten skal kunne framstille seg til eksamen. Sjå meir informasjon i dei ulike emnebeskrivingane.

Vurderingsformer

Studiet legg opp til samarbeid mellom lærarar og studentar gjennom at studentane gruppevis eller enkeltvis får tilbakemeldingar på eigne arbeid frå lærarar eller medstudentar. Sjå emnebeskrivingane for meir informasjon.

Obligatoriske arbeidskrav må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen i dei enkelte emna.

Studentane blir prøvd i begge målfomer. Det er ikkje høve til fritak frå prøving i ei av målfomene.

Studiet har både munnlege og skriftlege eksamensformer. Eksamensform for dei enkelte emna er skildra i emnebeskrivingane.

Det blir nytta bokstavkarakterar A-F.

Praksis

Det er ikkje knytt praksis til studiet.

Internasjonalisering

Ved Avdeling for lærarutdanning blir det lagt vekt på at studentane skal sjå fag og lærararbeid i eit internasjonalt perspektiv. Det inneber at det blir lagt til rette for kontakt med tilsvarande utdanningsinstitusjonar i andre land og for utveksling av lærarar og studentar som ønsker å arbeide spesielt med internasjonale spørsmål knytt til utdanning og læring.

I norskfaget blir det nordiske perspektivet spesielt vektlagt.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby ei aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av at studentane gir tilbakemeldingar og at dei tar del i evaluering av studia.

Det enkelte fagmiljøet har ansvar for å etablere faste og allment kjende rutinar for evaluering på emnenivå (EVA3). Sjå emnebeskrivingane for detaljar.

Litteratur

Sjå emnebeskrivingane. Litteraturlister som er publisert for emne som ligg fram i tid, kan bli oppdaterte fram for kvart semester. Oppdaterte litteraturlister vil vere tilgjengelege i emnebeskrivingane ved semesterstart.

Jobb og vidare studier

Studiet kan for eksempel inngå i et vidare utdanningsløp innan norskfaget som master.

Norsk årsstudium fyller kompetansekravet som er bestemt for å kunne bli tilsett som lærar i norsk på 5. - 10. trinn i norsk skole.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Kjersti Berggraf Jacobsen, 24. mars 2018

Studieplanen er revidert

Studieleder Jarl Hagen, 28. mai 2021

Studieplanen gjelder for

2021-2022

Studieprogramansvarlig

Fakultet for lærerutdanninger og språk.
Studieleder Jarl Hagen

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2021

Obligatoriske emner

LNOR10117 Barnelitteratur, leseopplæring og munnlegheit	15 stp
LNOR10318 Språkleg mangfald, variasjon og endring	15 stp

Vår 2022

Obligatoriske emner

LNOR10419 Litteraturhistorie og litteraturformidling	15 stp
LNOR10217 Grammatikk, skriveopplæring og elevtekster	15 stp

LNOR10117 Barnelitteratur, leseopplæring og munnlegheit (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Camilla Häbler

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Norsk årsstudium og Norsk 1 (30 studiepoeng).

Undervisningssemester

1. semester (haust).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap
Kandidaten

- har kunnskap om relevant teorier om lesing og leseopplæring

- har kunnskap om dei ulike funksjonane lesing kan ha for elevars utvikling og læring
- har kunnskap om lesestrategiar
- har kunnskap om kva som kjenneteiknar munnlege, skriftlege og samansette tekstar; fiksjonstekstar og sakprosa tekstar i ulike sjangrar, og tekstar frå eldre og nyare medium
- har kunnskap om relevante teoriar innan munnleg opplæring
- har kunnskap om relevant litteraturteoretiske og litteraturdidaktiske omgrep og perspektiv
- har kunnskap om barnelitteratur og nyare litteratur som vender seg mot vaksne lesarar

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i leseopplæring frå 5. til 10. trinn, både for elevar med norsk som førstespråk og andrespråk
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket
- kan leggje til rette for at elevar får lese eit breitt utval litteratur, også sakprega tekstar i tradisjonelle og moderne medium, at dei utviklar leselyst og gode lesestrategiar og blir stimulerte til vidarelesing
- kan analysere, tolke og vurdere tekster og presentere litterære og litteraturteoretiske innsikter på varierte måtar
- kan bruke varierte arbeidsmåtar for auka litteraturforståing og glede hos elevane
- kan samtale om litteratur og tilpasse form og innhald i samtalen med omsyn til kjønn, alder, kunnskap og kulturell bakgrunn hos mottakarane

Generell kompetanse

Kandidaten

- er ein sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasserommiljø
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan leggje til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmøde dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Innhold

NOR101 er konsentrert om desse fagområda:

- Litteraturteori, tekstteori og sjangerlære
- Lesing og leseopplæring
- Munnleg opplæring

I dette emnet er det tekstkunnskap og lesing som står sentralt. Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle områda, i samsvar med måla for læringsutbytte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil bli integrert i ulike tema. Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid, og lærestoffet skal byggje på anerkjent forskningsbasert kunnskap.

Digitale arbeidsmåtar i emnet er blant anna: Innføring i bruk av læringsplattform, innføring i bruk av Word (eller tilsvarende tekstbehandlingsprogram) og stavekontroll, læringsressursar for grunnskolen på nett, digital tilbakemelding på arbeidskrav (munnleg og/eller skriftleg). Studenten skal utvikle innsikt i korleis digital teknologi, digitale læremiddel og læringsressursar kan bidra til å motivere og støtte læringsprosessen til elevane.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av semesteret blir det gitt oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema i emnet:

1. Individuell skriftleg oppgåve med litterær analyse
2. Individuell skriftleg oppgåve om eiga lesing
3. Individuell skriftleg rapport om arbeidet med dei skjønne litterære tekstane i emnet.

Både målform er skal vere representerte.

Tilbakemelding på arbeidskrav kan delsvere frå faglærarar, dels frå andrestudentar, eventuelt kan dei bli vurdert av studenten sjølv (f.eks. refleksjonslogg). Meir detaljert beskriving av innhaldet i arbeidskrava vil bli gitt ved undervisningsstart.

Alle arbeidskrav må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen. Dersom eit arbeidskrav ikkje blir godkjend, får studenten eitt nytt forsøk.

Eksamen

Individuell heimeeksamen Varighet: tredagar.

Omfang: 3000 ord +/- 10%, Innholdsliste og litteraturlistekjem i tillegg.

Målform: Bokmål

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Studentane får anledning til å delta i evaluering av emnet. Resultata blir handsama av studieiar og av faglærarane som er knytt til emnet.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 31.05.2021.

Teoripensum:

Lesing og leseopplæring:

Penne, Sylvi (2001). Å bli en som leser litteratur - en utviklingshistorie om lesing fra 6 til 16. I Norsk som identitetsfag - norsklæreren i det moderne. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 19 sider)

Roe, Astrid (2014). Lesedidaktikk - etter den første leseopplæringen. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 224 sider)

Litteratur og litteraturdidaktikk:

Birkeland, Tone & Ingebjørg Mjør (2018). Barnelitteratur - sjangrar og teksttypar. Oslo: Cappelen Damm. (ca. 200 sider)

Kaldestad, Per O. (2019). Diktboka - om arbeid med poetiske tekstar i skolen. Oslo: Cappelen. (Teoridelen, 130 sider)

Munnleg opplæring:

Bakken, Jonas (2020). Retorikk i skolen. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 120 sider)

Primærtekster:

Tre biletbøker:

Bache-Wiig, Anna og Lisa Aisato (2010). Don Fridtjof. Oslo: Cappelen Damm.

Dahle, Gro og Svein Nyhus (2002). Snill. Oslo: Cappelen.

Fosse, Jon og Akin Düzakin (2005). Kant. Oslo: Samlaget.

Fem verk frå nyare nordisk barne- og ungdomslitteratur:

Hagerup, Klaus (1990). Høyere enn himmelen. (tilgjengelig som e-bok)

Harstad, Johan (2008). Darlah - 172 timer på månen. Oslo: Cappelen Damm.

Lindgren, Astrid (1973). Bröderna Lejonhjärta. Stockholm: Rabén & Sjögren. (på svensk)

Loe, Erlend (2003). Kurt koker hodet. Oslo: Cappelen.

Swift, Jonathan (1726/2002). Gullivers reiser (tilgjengelig som e-bok)

Sakprosa for barn og ungdom

Mathismoen, Ola og Jenny Jordahl. Grønne greier: om natur og miljø og sånt (2018). Oslo: Ena forlag.

Eitt drama

Ibsen, Henrik (1867). Peer Gynt. (tilgjengelig som e-bok)

Fire nordisk romanar frå nyare tid:

Arvola, Ingeborg (2004). Forsiktig glass. Oslo: Cappelen.

Niemi, Mikael (2000). Populärm usik från Vittula. Stockholm: Norstedts. (på svensk)

Vaage, LarsAmund (2002). Kunsten å gå. Oslo: Oktober.

Ørstavik, Hanne(1999). Likesant som jeg er virkelig. Oslo: Oktober. (tilgjengelig som e-bok)

Studentene skal lese tre kompendier:

- Kompendium i folkediktning
- Novellekompendium
- Lyrikkompendium

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 31. des. 2022 00:20:38

LNOR10318 Språkleg mangfald, variasjon og endring (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Åshild Søfteland

Undervisningsspråk: Norsk, svensk eller dansk.

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Norsk årsstudium.

Undervisningssemester

1. semester (haust).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk, dialektologisk og sociolingvistisk grunnlag
- har god innsikt i språklege endringsprosessar i fortid og samtid
- har brei kunnskap om norsk språkhistorie (etter 1800)
- har kunnskap om fleispråklegheit, fleispråkleg praksis og om det å lære seg norsk som eit andrespråk
- har utvida innsikt i korleis elevar med norsk som andrespråk kan vidareutvikle skriveferdighetene sine
- har kunnskap om svensk, dansk og samisk og kjennskap til andre nordiske språk og nasjonale minoritetsspråk

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
- kan legge til rette for og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
- kan bruke kunnskap om fleispråklegheit for å legge til rette for god lese- og skriveopplæring på 5.-10. trinn for elevar med norsk som andrespråk
- kan legge til rette for variert nabospråksundervisning
- kan analysere og vurdere læremiddel i norskfaget

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsk lærar og grunnlag for vurderingane
- har innsikt i norskfagets forskning og faghistorie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettlege elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom
- kan sjå faget i eit større danningsspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Innhold

NOR103 fokuserer på desse fagområda:

- Talemålsvariasjon (dialektologi og sociolingvistik)
- Språkhistorie etter 1800
- Norsk som andrespråk og fleispråklegheit generelt
- Sidemålsdidaktikk
- Nabospråksdidaktikk

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle tema, i samsvar med måla for læringsutbytte. Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningsspråket er norsk, svensk eller dansk.

Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i grupper og individuelt arbeid, og lærestoffet skal bygge på anerkjent forskningsbasert kunnskap.

Digitale arbeidsmåtar i emnet er blant anna: Nettressursar i nabospråkundervisning og nynorskundervisning, innsamling av dialektdata via dialektkorpus eller opptak og transkripsjon.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. tim eplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av semesteret blir det gitt obligatoriske oppgåver knytt til tema i emnet:

1. Munnleg og/eller praktisk oppgåve innanfor dialektologi og sosiolingvistik. Arbeidskravet gjennomføres i gruppe.
2. Skriftleg oppgåve om språkhistorie (individuell eller i par) (målform: nynorsk)
3. Skriftleg oppgåve om norsk som andrespråk (individuell) (målform: bokmål)

Tilbakemelding på arbeidskrav kan delsvere frå faglærarar, delsv frå andrestudentar, eventuelt kan dei bli vurdert av studenten sjølv (f.eks. refleksjonslogg). Meir detaljert beskriving av innhaldet i arbeidskrava vil bli gitt ved undervisningsstart.

Alle arbeidskrav må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell munnleg eksamen

Varighet: totalt ca. 35 minutt.

Den munnlege eksaminasjonen er todelt. Først presenterer studenten eitt av arbeidskrava sine (sjølvvalt, ca. 5 minutt). Presentasjonen skal vere reflekterande rundt eigen læringsprosess, ikkje berre eit referat av det faglege innhaldet. Deretter følgjer ein eksaminasjonsdel på om lag 30 minutt, der sensorane og studenten har ei fagleg samtale med utgangspunkt i tema frå emnet. I vurderinga vil både det faglege innhaldet og dei munnlege ferdighetene bli vurdert.

Tillatnehjelpemiddel: Ingen.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarleg har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet (EVA3).

Resultata blir handsama av studieleiar og av faglærarane som er knytt til emnet.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 2. juni 2021.

Bøker

Askeland, Norunn, Cecilie Falck-Ytter & Ingrid Ertzeid (2020). Nynorsk på nytt. Bergen: Fagbokforlaget/LNU. (s. 7-147) (140 små sider)

Berggren, Harald, Kjartan Sørland & Vigdis Alver (2012). God nok i norsk? Språk- og skriveutvikling hos elever med norsk som andrespråk. Oslo: Cappelen Dam m akademisk. (kap. 1-11) (195 sider)

Budal, Ingvil B., Karine Stjernholm & Bernt Ø. Thorvaldsen (2021). Norsk språkhistorie for lærerlar. Bergen: Fagbokforlaget/LNU. (200 sider)

Hårstad, Stian (2015). Nabospråk og nabospråksundervisning. Oslo: Cappelen Dam m akademisk. (77 små sider)

Monsen, Marte & Gunhild T. Randen (2017). Andrespråksdidaktikk - en innføring. Oslo: Cappelen Dam m Akademisk. (152 sider)

Mæhlum, Brit & Unn Røyne land (2012). Det norske dialektlandskapet. Innføring i studiet av dialekter. Oslo: Cappelen Dam m akademisk. (200 sider)

Mæhlum, Brit, Unn Røyne land, Gunnstein Akselberg & Helge Sandøy (2008). Språkmøte. Innføring i sosiolingvistik. Oslo: Cappelen Dam m akademisk. (kap. 1-3, 5-7 og 10) (122 sider)

Artiklar og delkapittel

Hårstad, Stian & Randi Solheim (2017). Flerspråklighet i et nordisk perspektiv. I Igland & Nygård (red.), Norsk 5–10 Språkboka (s. 199–216). Oslo: Universitetsforlaget. (17 sider)

Olsen Torjer A., Hilde Sollid & Åse Mette Johansen (2017). Kunnskap om samiske forhold som integrert del av lærerutdanningene. Acta Didactica Norge, 11(2), 1-15. (15 sider)

Ommeren, Rikkevan (2017). Tilnærmingar til talemål. I Igland & Nygård (red.), Norsk 5–10 Språkboka (s. 183–198). Oslo: Universitetsforlaget. (15 sider)

Søfteland, Åshild (2021). Nynorskopplæring med utforskandetilnærming til grammatikk. I Kverndokken, Bakke & Budal (red.). 101 grep om grammatikk – om språket som system og språket i bruk. (s. 125–141). Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (15 sider)

LNOR10419 Litteraturhistorie og litteraturformidling (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Barbro Bredesen Opset

Undervisningsspråk: Norsk, svensk eller dansk.

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Norsk årsstudium.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskaper om ulike litteraturteoretiske perspektiver
- har litteraturhistorisk oversikt og kunnskaper om sentrale verk i nordisk fiksjonslitteratur og sakprosa
- har innsikt i den faglige debatten om litterær kanon, dannelse og literacy
- har utvidede kunnskaper om ulike sjangrer og medium og innsikt i hvordan elever fra 5.-10. trinn utvikler kunnskaper om disse

Ferdigheter

Kandidaten

- kan tolke skjønnlitterære tekster
- kan sette sentrale nordiske tekster inn i en historisk, kulturhistorisk og sosial kontekst
- kan veilede elever i litteraturforståelse
- kan legge til rette for litteraturundervisning i ungdomsskolen
- kan uttrykke seg korrekt og være stø i både bokmål og nynorsk rettskrivning

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsikt i norskfagets idégrunnlag og historie
- har innsikt i nyere norsk faglig forskning
- har et kritisk blikk på norskfagets innhold
- har forståelse for norskfagets plass i skolens samfunnsoppdrag og kan se faget i et større dannelseperspektiv
- kan rettlede elever i arbeidet med tekster slik at de kan utvikle seg selv, skaffe seg kunnskap og forberede seg for aktiv deltaking i samfunnet

Innhold

Norsk 104 er konsentrert om fire fagområder

- tekstlesing i et litteraturteoretisk og kulturhistorisk perspektiv
- tolking og analyse av skjønnlitterære og multimodale tekster
- didaktikk knyttet til skjønnlitteratur og multimodale tekster
- litteraturformidling på tvers av medier

Undervisnings- og læringsformer

Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesinger, arbeid i grupper og individuelt arbeid, og lærestoffet skal bygge på anerkjent forskningsbasert kunnskap.

Digitale arbeidsmåter i emnet er blant annet:

Innføring i andre digitale undervisningsverktøy, smartbøker/digitale bøker og andre digitale medier, videreutvikling av tekstbehandling med tanke på større tekstmengder og sitat-/referanseteknikk, videreutvikling av presentasjonsverktøy til forskningsformidling. Studentene skal kjenneløse regler og retningslinjer om opphavsrett og behandling av elevers, foresattes og kollegaers personopplysninger.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

To skriftlige arbeidskrav om skjønnlitteratur eller multimodale tekster. Det ene arbeidskravet skal ha tilknytning til svensk eller dansk litteratur. Det andre kan hentes fra alle deler av fagstoffet.

Arbeidskravene må leveres innen oppgitt frist. Dersom arbeidskravet underkjennes, får studenten én ny mulighet til å forbedre teksten. For å kunne framstille seg til eksamen, må arbeidskravet være godkjent.

Eksamen

Emnet har to deksamener:

Deleksamen 1: Hjemmeeksamen over tre dager av fagartikkeltypen med et kritisk, reflekterende og analytisk innhold knyttet til en eller flere av tekstene i studiet.

Deleksamen 2: Individuell, skriftlig eksamen på fire timer, der studenten blir prøvd i kunnskapsstoff fra pensumet.

Tillatte hjelpemidler: ordbok/ordliste, både bokmål og nynorsk samt Kunnskapsløftet generell del og læreplanen for norsk.

Begge eksamener skal gjennomføres elektronisk.

Målformen på de to deksamener er valgfri, men en må være på nynorsk og en på bokmål. Ved vurdering teller de to deksamener likt, og begge må være bestått for å få karakter i emnet.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Ekstern og intern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ny/utsatt eksamen blir gjennomført sammen med ordinær eksamen neste studieår.

Evaluering av emnet

Studentene får anledning til å delta i evaluering av emnet (EVA3). Resultatene behandles av studieleder og av faglærerne som er knyttet til emnet.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 22. november 2021.

Faglitteratur:

Andersen, Per Thomas (2012). Norsk litteraturhistorie (2. utgave). Oslo: Universitetsforlaget. (utdrag, ca. 350 sider)

Andersen, Per Thomas, Gitte Mose & Thorstein Norheim (2012). Litterær analyse - en innføring; Oslo: Pax forlag (utdrag ca. 158 sider)

Nordstoga, Sveinung & Kirsten L. Kruse (red.) (2014). Den mulige sjølvoverskridinga. Norskfaget som dannelsesfag. Oslo: Abstrakt forlag. (219 sider)

Wicklund, Beret (2018). «Samisk litteratur i norskfaget». Kapittel 9 i Larsen, Ann Sylvi, Beret Wicklund og Ivar Sørensen (red.), Norsk 5-10. Litteraturboka. Oslo: Universitetsforlaget. (I digitalt kompendium)

Skjønnlitterære primærtekster:

Snorre Sturlason: Edda: kapitlene «Prolog» og «Her begynner Gylvesynkverving» (*)

Ludvig Holberg: Erasmus Montanus (*)

H.C. Andersen: 2 eventyr (*) (NB: skal leses på dansk)

Maurits Hansen (1827). «Novellen» (*)

Bjørnstjerne Bjørnson: Synnøve Solbakken (*)

Camilla Collett: Tale 17. mai 1877: «Hvad rager det os?», i Mod Strømmen II (1885) (*)

Alexander Kielland. «Ballstemning» fra Novellene (1879); «Torvmyr» fra Nye Novellene (1880) og «Karen» fra To Novellene fra Danmark (1882)

Henrik Ibsen: Vildanden (*)

Amalie Skram: Lucie (*)

Knut Hamsun: Sult (*)

August Strindberg: Fröken Julie (*) (NB: skal leses på svensk)

Karen Blixen, en fortelling (NB: skal leses på dansk) (I digitalt kompendium)

Aksel Sandemose: En flyktning krysser sitt spor (*)

Johan Borgen: Lillelord (*)

Tarjei Vesaas: Is-slottet (*)

Dag Solstad: Genanse og verdighet (*)

Per Olof Enquist: Kapten Nemos bibliotek (NB: skal leses på svensk)

Et utvalg på ca. 30 dikt fra barokken til i dag. Utvalget inneholder minst ett dikt som er oversatt fra samisk, minst ett dansk dikt og minst ett svensk dikt. (I digitalt kompendium)

Tekstene som er merket med asterisk (*) er tilgjengelige som gratis-bøker.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 31. des. 2022 00:20:56

LNOR10217 Grammatikk, skriveopplæring og elevtekster (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Anders Eilertsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Norsk årsstudium og Norsk 1 (30 studiepoeng).

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap
Kandidaten

- har brei innsikt i korleiselevar på 5.-10. trinn kan vidareutvikle skriveferdighetenesine

- har brei kunnskap om språket som system og språket i bruk
- har brei kunnskap om relevant teoriar om skrivning og skriveopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane skrivning kan ha for elevs utvikling og læring
- har kunnskap om skrivestrategiar
- har kunnskap om gjeldande normering av bokmål og nynorsk

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan analysere språket som system
- kan legge til rette for at elevar får skrive sakprega tekstar og fiksjonstekstar av ulikt slag
- kan rettleie elevar i ulike former for skriftleg argumentasjon og i variasjon i ordbruk og setningsoppbygging
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse, respons og vurdering av skriftlege elevtekstar
- kan vurdere relevante undervisningsmetodar i skriveopplæring, skriftforming og grammatikk frå 5. til 10. trinn, både for elevar som skriv på bokmål og elevar som skriv på nynorsk
- kan kartlegge og vurdere lese- og skriveferdigheter, setje i verk relevante tiltak for tilpassa opplæring og oppdage lese- og skrivevanskar
- kan nytte retoriske kunnskapar i arbeid med skriftlege tekstar
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

Generell kompetanse

Kandidaten

- er ein sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasserom
- kan nytte faglege kunnskapar til kritisk og konstruktiv refleksjon
- kan legge til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmunde dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Innhold

NOR102 er konsentrert om desse fagområda:

- Skriveopplæring og arbeid med elevtekster med vekt på 5.-10. trinn
- Språket som system
- Språknormering, bokmål og nynorsk

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle tema, i samsvar med måla for læringsutbytte. Sentrale områdesom er integrert i emnet, er grunnleggjande ferdigheiter, tilpassa opplæring, vurdering og fleirkulturelle perspektiv.

Studentane skal få forståing av korleis digital utvikling påverkar skolen og lærarprofesjonen, til dømes gjennom læreplanar og lovgrunnlag, og korleis digitale læremiddel kan brukast for å fremje kreativitet, problemløysing, kritisk tekstforståing og demokratisk deltaking.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid, og lærestoffet skal bygge på anerkjent forskningsbasert kunnskap. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til læringsutbytta i emnet.

Digitale arbeidsmåtar i emnet er blant anna: Innføring i akademisk bruk av Word (el. tilsv.) og referanseteknikk, opplæring i bruk av ordboksressursar og skrivehjelp på nett, grammatikkspel for barn og unge (t.d. GREI), samskrivingsverktøy til studentoppgåver.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av semesteret blir det gitt oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema i emnet:

1. Individuelt skriftleg arbeidskrav (grammatikk/språket som system). Målform: bokmål
2. Individuelt skriftleg arbeidskrav (skriveopplæring/elevtekstanalyse). Målform: nynorsk

Tilbakemelding på arbeidskrav kan delsvere frå faglærarar, delsv frå andrestudentar, eventuelt kan dei bli vurdert av studenten sjølv (f.eks. refleksjonslogg). Meir detaljert beskriving av innhaldet i arbeidskrava vil bli gitt ved undervisningsstart.

Alle arbeidskrav må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Sluttvurdering i emnet består av to deleksamenar:

Deleksamen 1: Individuell skriftleg skoleeksamen, 4 timar
Skriftlig skoleeksamen tel 40 % av total karakter. Målform: bokmål

Denne deleksamenen vektlegg grammatikkdelen av emnet, altså læringsutbytta knytt til språket som system.

Tillatne hjelpemiddel: Ingen.

Karakterregel: A-F.

Deleksamen 2: Individuell heimeeksamen, tre dagar.
Heimeeksamen tel 60 % av total karakter. Målform: nynorsk

Denne deleksamenen vektlegg tema knytt til skrivedidaktikk og analyse av elevtekster.

Omfang: 3000 ord +/- 10%. Innholdsliste og litteraturlistekjem i tillegg.

Karakterregel: A-F.

Kandidaten må ha greidd b eeksamenar for   få karakter i emnet. Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Deleksamen 1: Intern og ekstern sensor.

Deleksamen 2: Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Studentane får anledning til   delta i evaluering av emnet (EVA3). Resultata blir handsama av studieleiar og av faglærarane som er knytt til emnet.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 02.12.2020

Bøker:

Budal, Ingvil B., Theil, Rolf, Thorvaldsen, Bernt  . & Tonne, Ingebjørg (2020). Språk i skolen. Grammatikk, retorikk, didaktikk. Bergen. Fagbokforlaget.

Larsson, Ida, Søfteland, Åshild & Vindenes, Urd (2020). Praktisk grammatikk: Øvingar og l singsforslag. Oslo: Samlaget.

Otnes, Hildegunn & Harald M. Iversen (2016).   lære   skrive. Tekstkompetanse i norskfagets skriveopplæring. Oslo: Universitetsforlaget.

Artiklar og kapittel (K=kompendium):

Aasen, Arne J. & Trygve Kvithyld (2012).   skrive, det er   omskrive - funksjonell respons for   utvikle elevenes revisjonskompetanse. I Bedreskole 1. (s. 24-29) (6 sider) Henta frå: http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/BedreSkole/BS_nr_1_11/BS_1-12/UTD-BedreSkole-0112-WEB_Kvithyld_Aasen.pdf

Andreassen, Rune & Benthe K. Jansson (2014). Lese- og skrivevansker. I Jansson, Benthe K. & Traavik, Hilde (red.), Norsk boka 2. Norsk for grunnskolel reutdanning 1-7. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 183-217) (35 sider) (K)

Bakken, Jonas (2019): Hva er nytt i det fornyede norskfaget? I: Blikstad-Balas, M. & Solbu, K.R. (red.): Det (nye) norskfaget. Bergen. Fagbokforlaget. (K)

Dysthe, Olga & Hertzberg, Frøydis (2009). Den nyttigetekstresponsen - hva sier nyere forskning? I Haugaløkken, Ove K. m., fl. (red.): Tekstvurdering som didaktisk utfordring. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 35-43) (8 sider) (K)

Hertzberg, Frøydis (2008). Sjangerskriving i ungdomsskolen: Fortelling er ikke nok. I Bjar, Louise (red.), Det er språket som bestem mer! Læring og språkutvikling i grunnskolen. Bergen: Fagbokforlaget/LNU. (s. 223-241) (18 sider) (K)

Jansson, Benthe K. (2013). Språknormering. I Traavik, Hilde & Jansson, Benthe K. (red.), Norsk boka 1. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 247-259) (13 sider) (K)

Matre, Synnøve og Nygård, Mari (2017), Spr ksyn og spr kteoretiske tilnærmingsmåter (kap. 2), I: Igland, Mari og Nygård, Mari (red.), Norsk 5-10. Språkboka, s. 23-38. Oslo: Universitetsforlaget (26 sider) (K)

Solheim, Randi & Matre, Synnøve (2014). Forventninger om skrivekompetanse. Perspektiver på skriving, skriveopplæring og vurdering i «Normprosjektet». Viden om Læsning, s. 76-89 (13 sider): http://norm.skivesenteret.no/wp-content/uploads/2014/03/videnom_15_8.pdf

Læreplanen i norsk og andre relevante offentlige dokument:

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova): <http://www.lovdata.no/all/nl-19980717-061.html>

Forskrift til opplæringslova: <http://www.lovdata.no/for/sf/kd/kd-20060623-0724.html>

Læreplan i norsk: <https://www.udir.no/lk20/nor01-06> (Ny lenke)

Fagfornyelsen: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/fagfornyelsen/>

Utdanningsdirektoratet: Eksamen oppgaver og vurderingsveiledning: <https://www.udir.no/eksamen-og-prover/eksamen/>

Eleveksamener: Eit utval eleveksamener vil bli delt ut på forelesingane

Sist hentet fra FellesStudentsystem (FS) 31. des. 2022 00:20:56